
Participatie in een kennis- en netwerkorganisatie

Een onderzoek naar de bereidheid van experts om deel te nemen aan activiteiten van het KennisInstituut Stedelijke Samenleving (KISS) Enschede

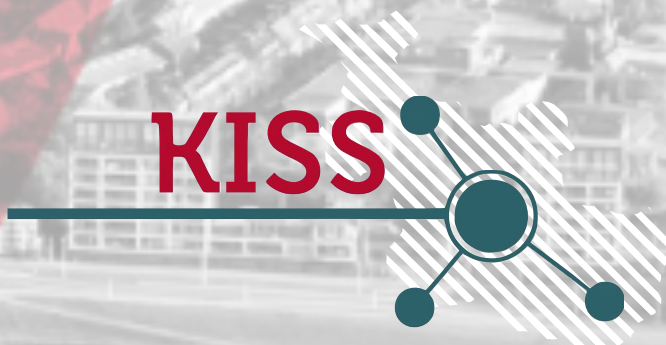
PIM JULIUS DE VENTE
STUDENTNUMMER 1371428

Bachelorthesis
European Public Administration (Bestuurskunde)
Faculteit Behavioural, Management and Social sciences (BMS)

JANUARI 2016

UNIVERSITEIT TWENTE.

KISS

Gegevens

Titel

Participatie in een kennis- en netwerkorganisatie: een onderzoek naar de bereidheid van experts om deel te nemen aan activiteiten van het KennisInstituut Stedelijke Samenleving (KISS) Enschede

Student

Pim Julius de Vente, studentnummer 1371428

p.j.devente@student.utwente.nl

+31 6 34844622

Deurningerstraat 6A, 7514BH Enschede

Opleiding

Bachelor European Public Administration (Bestuurskunde)

Faculteit Behavioural Management and Social Sciences

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5, 7522 NB Enschede

Bacheloropdracht

Begeleider: Dr. P.J. Klok

Tweede lezer: Prof. Dr. S.A.H. Denters

Externe begeleider (KISS): Drs. F.A.M. Kerckhaert

Aantal woorden: 6725

Datum: 21 januari 2016

Samenvatting

De Nederlandse Overheid brengt haar taken met betrekking tot sociale, stedelijke en maatschappelijke vraagstukken vaker onder bij lokale en decentrale bestuursorganen. Deze decentralisatie vraagt van onderwijsorganisaties, overheid en ondernemers een creatieve en vaak innovatieve aanpak van deze vraagstukken en dus regelmatig een nieuwe en andere manier van werken. Het Kennisinstituut Stedelijke Samenleving (KISS) te Enschede biedt specifieke kennis en ondersteuning op dit gebied. KISS maakt gebruik van een netwerk van verschillende experts en professionals en biedt tevens een platform waar deze organisaties en experts samenkomen om van elkaar te leren.

In 2015 werden de toegevoegde waarde en levensvatbaarheid van KISS ter discussie gesteld binnen de eigen gelederen. Om een nieuwe toekomst voor KISS als een stichting (die via betaalde opdrachten en activiteiten voor de vele organisaties die tot het KISS-netwerk behoren) op zijn realiteitswaarde te kunnen beproeven, zijn in de tweede helft van 2015 een viertal pilot-projecten gehouden. In de vorm van breed samengestelde 'expertsessies' zijn vier opdrachtgevers geholpen met een specifieke probleemstelling die binnen hun organisatie speelt. Tijdens deze vier pilot-projecten namen in totaal 54 experts vrijwillig en onbezoldigd deel aan expertsessies die KISS organiseerde. De kans van slagen voor het vernieuwde KISS is mede afhankelijk van de betrokkenheid van een groot en breed netwerk van experts uit alle betrokken organisaties en het kunnen betrekken van die experts voor toekomstige opdrachten en projecten. KISS is afhankelijk van dat netwerk en wil daarom goed inzicht krijgen in deze samenwerking door onderzoek te doen naar de bereidheid van experts om in de toekomst deel te nemen aan expertsessies.

Dit onderzoek is in samenwerking met KISS opgesteld om verschillende motieven die experts hebben om deel te nemen aan expertsessies van KISS en de beoordeling die experts geven aan deze expertsessies, te meten door middel van een online enquête. De resultaten worden gebruikt om KISS een overzicht te bieden van de achterliggende factoren die invloed hebben op de bereidheid van professionals en experts om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan activiteiten van KISS.

Uit de resultaten van dit onderzoek is op te maken dat het merendeel van de experts gemotiveerd is aan de sessies deel te nemen, de sessies goed beoordeelt en bereidheid toont opnieuw deel te nemen aan toekomstige expertsessies. Er is echter geen statistisch verband te vinden tussen de realisatie van verschillende motieven en de bereidheid van experts, noch tussen de beoordeling van de proceskenmerken en de bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan activiteiten van KISS. Het advies voor KISS is om door te gaan met het organiseren van expertsessies, om in de toekomst het onderzoek naar verklarende factoren voor de bereidheid van experts voort te zetten en om in te gaan op de individuele beweegredenen die burgers, professionals en organisaties hebben voor de oplossing van gedeelde en maatschappelijke vraagstukken.

Inhoudsopgave

Lijst met afkortingen en begrippen	6
Lijst met tabellen	6
I. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doelstelling	7
1.3 Probleemstelling	8
1.4 Aanpak	8
II. Theorie	9
III. Onderzoeksmethode	11
3.1 Opzet	11
3.2 Respondenten	11
3.3 Respons	12
3.4 Variabelen	12
3.4.1 Bereidheid om in de toekomst deel te nemen aan de expertsessies van KISS	13
3.4.2 Selectieve baten	13
3.4.3 Collectieve baten	13
3.4.4 Beoordeling van de proceskenmerken van de expertsessies	13
3.5 Betrouwbaarheid en validiteit van de enquête	13
3.6 Betrouwbaarheid en SPSS	14
3.6.1 Reliability Analysis	14
3.6.2 Schaalconstructie	15
3.7 Analysemethoden	16
3.7.1 Correlatie	16
3.7.2 Regressie-analyse	16
3.7.3 Vergelijken van gemiddelden	16
IV. Onderzoeksresultaten	17
4.1 Beschrijving van de data	17
4.1.1 Bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen	17
4.1.2 Selectieve materiële baten	17
4.1.3 Selectieve sociale baten	18
4.1.4 Selectieve burgerlijke baten	18
4.1.5 Collectieve opbrengst	18
4.1.6 Beoordelingen proceskenmerken	19
4.1.7 Gemaakte kosten	19

4.2 Realisatie van motieven op schaalniveau	19
4.3 Analysemethoden	20
4.3.1 Vergelijken van gemiddelden en ANOVA	20
4.3.2 Correlatie	22
V. Conclusie en discussie	23
5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen	23
5.2 Suggesties voor een vervolgonderzoek	24
5.3 Suggesties voor uitbreiding van een hernieuwd onderzoek	24
5.3.1 Het verbeteren van de manier van meten	24
5.3.2 Vergelijking met andere organisaties	24
VI. Aanbevelingen aan KISS	25
Nawoord	26
Literatuurlijst	27
Bijlagen	28
Appendix I	29
Benaderde experts	29
Appendix II	31
Vragenlijst uit de enquête	31
Appendix III	34
Frequenties voor antwoorden op de enquêtevragen (SPSS)	34
Appendix IV	38
SPSS-outputs: Reliability Analysis	38
SPSS-outputs: vergelijken van gemiddelden en ANOVA	43

Lijst met afkortingen en begrippen

Experts: "autoriteiten over bepaalde specifieke feiten" en "deelnemers van een organisatie met een specifieke (professionele) ervaring en kennis" (Flick, 2009, pp. 165-166)

Expertsessies: het platform waarop KISS in overleg met "experts, KISS-medewerkers en vragende organisaties, maatschappelijke, sociale en stedelijke vraagstukken behandelt" (KISS, 2015)

Kennis- en netwerkorganisatie: een "vereniging die door multidisciplinaire kennis- en ervaringsuitwisseling samen met zijn leden (publieke en private partijen die betrokken zijn) wil werken aan de ontwikkeling en evaluatie van een innovatieve aanpak van vraagstukken" (KISS, 2015, pp.1-2)

KISS: het KennisInstituut Stedelijke Samenleving

Motivator: een type of soort motief: selectieve materiële, -sociale en -burgerlijke baten, en collectieve opbrengst

Pilots: projecten die KISS in 2015 heeft georganiseerd om een nieuwe toekomst voor het eigen bestaan op zijn realiteitswaarde te kunnen beproeven

Realiseren van motieven: het vervullen van of voldoen aan verschillende elementen van een type motief (motivator) door het deelnemen aan een activiteit: een motief is sterk gerealiseerd indien een expert gedreven is door meerdere onderdelen van een motivator

VRT: VeiligheidsRegio Twente

WoON: pilot Woon en Zorg (derde pilot KISS vanuit Domijn)

Lijst met tabellen

Tabel 1: Gemiddelde scores voor onafhankelijke variabelen	20
Tabel 2: Correlatiecoëfficiënten tussen variabelen (Spearman's Rho)	22
Tabel 3: Interne consistentie voor selectieve materiële voordelen	38
Tabel 4: Interne consistentie voor selectieve sociale voordelen	39
Tabel 5: Interne consistentie voor selectieve burgerlijke voordelen	40
Tabel 6: Interne consistentie voor collectieve opbrengst	41
Tabel 7: Interne consistentie voor beoordelingen proceskenmerken	42
Tabel 8: Vergelijken van gemiddelden (organisaties)	43
Tabel 9: Vergelijken van gemiddelden (expertsessies)	44
Tabel 10: Vergelijken van gemiddelden (proceskenmerken)	45
Tabel 11: Vergelijken van gemiddelden (bereidheid)	46
Tabel 12: Correlatie tussen verklarende factoren en afhankelijke variabele	47

Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nederlandse Overheid brengt haar taken met betrekking tot maatschappelijke, sociale en stedelijke vraagstukken steeds vaker onder bij lokale en decentrale bestuursorganen. "Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor Jeugdzorg, werk en inkomen en (...) zieken en ouderen" (Rijksoverheid, 2015). Deze decentralisatie vraagt een creatieve, innovatieve en vaak gezamenlijke aanpak van deze vraagstukken en dus regelmatig een nieuwe en andere manier van werken. Er zijn in Nederland verschillende 'kennis- en netwerkorganisaties' die deze vraagstukken behandelen. Een deelnemende organisatie of partner sluit zich bij een kennisnetwerk aan met een vraagstuk dat door middel van multidisciplinair overleg met andere organisaties in het netwerk opgelost kan worden. Hiervoor dient de kennis- en netwerkorganisatie de kennis en ervaring van professionals te vergaren, vaak zonder hen daarvoor te vergoeden. KISS is een dergelijke kennis- en netwerkorganisatie in de Provincie Overijssel. In 2015 werd de toegevoegde waarde en levensvatbaarheid van de al sinds 2003 bestaande vereniging KISS ter discussie gesteld binnen de eigen gelederen. Om een nieuwe toekomst voor KISS als een stichting op zijn realiteitswaarde te kunnen beproeven, zijn in de tweede helft van 2015 een viertal pilot-projecten gehouden. In de vorm van breed samengestelde 'expertsessies', bijeenkomsten waar professionals (experts) uit verschillende organisaties brainstormen om te komen tot een creatieve en innoverende visie, zijn vier opdrachtgevers geholpen met een specifieke probleemstelling die binnen hun organisatie speelt.

1.2 Doelstelling

Dit onderzoek is in samenwerking met KISS opgesteld als aanvulling op de vier pilot-projecten die KISS heeft georganiseerd, met de bedoeling om enerzijds de motieven van experts in kaart te brengen en anderzijds om een strategie te ontwikkelen waarbij deze experts in de toekomst werkzaam kunnen of willen zijn binnen het netwerk van KISS. Bestaand wetenschappelijk onderzoek beschrijft de motieven van burgers om deel te nemen in politieke vrijwilligersorganisaties, alsmede verschillende typen motivatie en elementen daarvan. Er is echter nog onvoldoende kennis over de motieven van een expert om vrijwillig en onbezoldigd het probleem van een andere organisatie op te lossen. Het is interessant te onderzoeken welke factoren van invloed zijn op de bereidheid om in de toekomst deel te nemen aan activiteiten van KISS. Hoewel de resultaten van dit onderzoek bedoeld zijn voor KISS, zijn de uitspraken over het participeren in een kennis- en netwerkorganisatie en het inschakelen van dit netwerk ook interessant voor andere kennis- en netwerkorganisaties in Nederland en voor adviesbureau's voor de oplossing van maatschappelijke vraagstukken.

1.3 Probleemstelling

De centrale onderzoeksvraag is:

In welke mate beïnvloeden de realisatie van motieven van experts en de beoordeling van de expertsessies de bereidheid van experts om (in de toekomst) bij te dragen aan de kennis-en netwerkorganisatie KISS?

In het volgende hoofdstuk worden de concepten uit de centrale onderzoeksvraag behandeld. Om de centrale onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden, wordt er in dit onderzoek een antwoord gezocht op de volgende twee deelvragen:

Welke soorten motieven van experts zijn gerealiseerd in de expertsessies?

In hoeverre dragen het realiseren van de soorten motieven en de beoordelingen van de proceskenmerken bij aan de bereidheid van experts?

1.4 Aanpak

Dit onderzoek maakt een keuze voor de benadering van één specifieke groep deelnemers: de experts uit de sessies van de vier KISS-pilots. In dit verslag worden enkele concepten en variabelen beschreven en wordt er een meetbaar kader opgesteld. Daarna wordt de methode voor het meten van deze variabelen beschreven. Vervolgens worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en is er ruimte voor conclusie en discussie. Tot slot wordt er een aanbeveling gedaan aan KISS voor de benadering van experts in de toekomst.

Theorie

KISS is een kennis- en netwerkorganisatie: een "vereniging die door multidisciplinaire kennis- en ervaringsuitwisseling samen met zijn leden (publieke en private partijen die betrokken zijn) wil werken aan de ontwikkeling en evaluatie van een innovatieve aanpak van vraagstukken". De leden zijn afkomstig uit verschillende partijen en "elk van deze partijen beschikt over een schat aan kennis en ervaring", waarbij de organisatie "de uitwisseling van kennis en ervaring tussen de leden bevordert" (KISS, 2010, pp.1-2). KISS is werkzaam binnen de provincie Overijssel.

KISS organiseerde in 2015 vier pilots, waarbij experts werden uitgenodigd in zogenaamde expertsessies. Experts zijn "autoriteiten over bepaalde specifieke feiten" en "deelnemers van een organisatie met een specifieke (professionele) ervaring en kennis" (Flick, 2009, pp.165-166). Experts in een kennis- en netwerkorganisatie zijn in deze context "professionals en wetenschappers uit onderwijs, onderzoek, overheid en bedrijfsleven en maatschappelijke partners" (KISS, 2015, pp.2-3). De sessies waar deze experts samenkomen voor brainstorm en overleg, werden door KISS georganiseerd voor de behandeling van maatschappelijke vraagstukken en voor het uitwisselen van kennis en expertise. De experts die hebben deelgenomen aan de sessies, zijn door KISS benaderd en hebben vrijwillig en onbezoldigd hun deelname bevestigd. KISS is geïnteresseerd in de bereidheid van experts om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan expertsessies. In dit onderzoek wordt deze bereidheid beschouwd als afhankelijke variabele: er zal onderzocht worden waar deze bereidheid vandaan komt en welke factoren mogelijk van invloed kunnen zijn. Factoren die bereidheid mogelijk beïnvloeden, zijn het realiseren van motieven van experts en de beoordeling van het proces van de sessies.

Dit onderzoek benadert motieven van vrijwilligers volgens het theoretisch model van Verba, Schlozman en Brady (1995). In hun "Civic Voluntarism Model" (Verba, Schlozman & Brady, 1995, p.4), beschrijven de auteurs twee typen motieven voor de keuze om ergens aan deel te nemen: collectieve baten en selectieve baten. Deze baten zijn volgens de auteurs onder te verdelen in vier motivators: drie selectieve baten (materiële-, sociale- en burgerlijke-) en collectieve opbrengst: "Three of these are selective benefits- selective material benefits, as well as two less tangible selective benefits: social gratifications and civic gratifications. In addition, we consider the desire to influence collective policy" (Verba et al., 1995, p.109).

- I. Selectieve materiële baten zijn volgens de heer Stielstra (Student Participation Projects, 2014): "types of motivation that imply benefits such as: "to get the chance to consolidate jobs or career", "to get support in personal issues" or a consideration as "I might want to be active in politics later"" (Stielstra, 2014, p. 21). Volgens Stielstra behartigen deze baten het persoonlijk belang en zijn deze baten enkel te behalen voor de deelnemers die betrokken zijn bij de activiteit. Volgens de heer

Denters (hoorcollege Citizen Participation, 27 mei 2015) zijn 'een beter cv' of 'een studiebeurs voor studenten' voorbeelden van selectieve materiële baten.

- II. Selectieve sociale baten hebben volgens Stielstra (2014) te maken met het plezier dat volgt uit de deelname en met het feit dat deelnemers de kans krijgen hun netwerk uit te breiden: "they think it is fun to do it, to make up new contacts, gaining recognition, appreciation(...)" (Stielstra, 2014, p.21). Volgens Denters (2015) hebben deze baten te maken met de interessante of gezellige sfeer tijdens de activiteit.
- III. Selectieve burgerlijke baten hebben volgens Denters (2015) betrekking op de plicht die deelnemers als burger hebben. Deze baten zijn "rewards that satisfy a sense of responsibility or a desire to contribute to the welfare of a specific community" (Stielstra, 2015, p.21). Experts die deelnemen aan de sessies van KISS, kunnen bijvoorbeeld gedreven worden door hun taak als burger een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, alsmede door de taak van de organisatie waar een expert werkzaam is.
- IV. De vierde motivator die in dit onderzoek gebruikt wordt, is collectieve opbrengst: "Collective outcomes, the gratifications that come from the enactment or implementation of desired public policies" (Verba et al., 1995, p.110). Collectieve baten hebben volgens de auteurs (p.109) betrekking op het willen beïnvloeden van de uitkomst van het proces. De wens bij te dragen aan de daadwerkelijke oplossing van een maatschappelijk probleem, en daarmee een collectieve uitkomst te beïnvloeden, kan voor experts een reden zijn om deel te nemen aan expertsessies van KISS.
- V. De beoordeling van enkele proceskenmerken van de expertsessies wordt tevens meegenomen als onafhankelijke variabele voor het verklaren van de bereidheid van experts: de mate waarin een expertsessie goed georganiseerd was of de mate waarin experts tevreden waren over het proces, kan mogelijk van invloed zijn op de wens een toekomstige samenwerking met KISS aan te gaan.

Het realiseren van motieven betekent het vervullen van of voldoen aan verschillende onderdelen van de typen motieven: een type motief is sterk gerealiseerd indien een expert gedreven is door meerdere elementen hiervan. Deze realisatie van motieven heeft mogelijk betrekking op de bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan de expertsessies van KISS.

Het vrijwillig deelnemen aan de KISS-expertsessies sluit aan bij de vrijwillige deelname aan politieke activiteiten die Verba et al. schetsen. Om die reden wordt in dit onderzoek gemeten in welke mate selectieve en collectieve motieven gerealiseerd worden, de beoordeling die experts aan de sessies geven en welk verband er bestaat tussen deze factoren en de bereidheid van experts in de toekomst deel te nemen. In het volgende hoofdstuk worden de verschillende afhankelijke en verklarende variabelen geoperationaliseerd.

Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk wordt eerst de opzet van het onderzoek besproken. Er wordt daarna een uitspraak gedaan over de verschillende groepen die aan dit onderzoek hebben meegedaan, de respons van de enquête en het probleem van selectiviteit. Vervolgens worden de in het vorige hoofdstuk geïntroduceerde variabelen meetbaar gemaakt. Dan volgt een paragraaf over de betrouwbaarheid en validiteit van de gebruikte enquête. De betrouwbaarheid wordt getoetst met behulp van SPSS in de paragraaf die daarna volgt. Tot slot worden de gebruikte analysemethoden geïntroduceerd.

3.1 Opzet

Dit onderzoek is uitgevoerd in het najaar van 2015 bij het KennisInstituut Stedelijke Samenleving (KISS) uit Enschede. 54 experts uit de vier pilot-expertsessies van KISS zijn benaderd middels een online enquête. De data uit de online enquêtes worden geanalyseerd met analysesoftware "IBM SPSS Statistics 23" (IBM, 2014). Middels deze software kunnen de data worden gepresenteerd en kan er op statistische wijze onderzocht worden of de enquête betrouwbaar is en of de gevonden verbanden en verschillen significant zijn. Om de respons te bevorderen, is de lengte van de vragenlijst beperkt gebleven. Een overzicht van de enquêtevragen is te vinden in Appendix II. In paragraaf 3.6 en 3.7 worden de methoden beschreven die gebruikt worden in dit onderzoek: de resultaten van deze methoden zijn te vinden in Hoofdstuk IV.

3.2 Respondenten

Aan het begin van de enquête wordt de experts gevraagd aan welke expertsessie ze hebben deelgenomen en vanuit welke organisatie zij deelnamen. Er zijn vier expertsessies waar de experts aan deelgenomen kunnen hebben.

- Randvoorwaarden gebiedscorporatie (Twence)
- Wonen & Zorg (WoON en Domijn)
- Zelfredzaamheid burgers langs het spoor (VRT)
- Fietsparkeren binnenstad Zwolle (Zwolle)

Er is van tevoren met KISS een typologie bedacht waarbij vijf verschillende soorten organisaties te onderscheiden zijn. Experts worden gezien als afgevaardigden of ambassadeurs van hun organisatie.

In dit onderzoek worden deelnemende organisaties en experts ingedeeld in de volgende vijf typen.

- Ondernemers: maatschappelijke bedrijven (Domijn, Asito en enkele particuliere ondernemingen)
- Onderwijs: kennisinstellingen (UT, Saxion, Windesheim, ROC's uit Overijssel)
- Onderzoek: advies-en onderzoeksbureau's (I&O Research, Arcon, Kennispunt Twente)
- Overheid: de publieke sector (Provincie Overijssel, gemeenten, politie en justitie)
- Overig: vrijwilligers en particulieren die geen organisatie vertegenwoordigen in de sessies

In het volgende hoofdstuk worden de groepen 'sessies' en 'organisaties' met elkaar vergeleken op een aantal variabelen. In paragraaf 3.7.3 wordt deze methode geïntroduceerd.

3.3 Respons

Twintig respondenten hebben de enquête online ingevuld, waarvan zestien experts (30% netto respons) daadwerkelijk de gehele enquête hebben opgestuurd. Een probleem dat zich bij dit aantal respondenten kan voordoen, is dat er mogelijk selectiviteit optreedt: de bereidheid van experts kan in dat geval niet verklaard worden door de gekozen onafhankelijke variabelen. Er kan dan ook niet gesteld worden dat benaderde experts die de enquête niet hebben ingevuld, geen bereidheid tonen of niet enthousiast waren over de samenwerking met KISS en de expertsessies.

De experts kwamen uit de volgende organisaties: drie ondernemers, vier uit het onderwijs, vier uit het onderzoek, drie vanuit de publieke sector en twee particulieren. Van de zestien respondenten hebben vier experts aan de sessie 'Randvoorwaarden gebiedscorporatie' (Twence) deelgenomen, zes experts aan 'Wonen en Zorg' (Domijn), vier aan 'Zelfredzaamheid burgers langs het spoor' (VRT) en twee aan Fietsparkeren binnenstad Zwolle (Zwolle). Deze opkomst correspondeert respectievelijk met 44%, 29%, 31% en 18% van alle benaderde experts uit die sessies.

3.4 Variabelen

Met de online enquête worden de in het vorige hoofdstuk geïntroduceerde variabelen gemeten. De afhankelijke variabele, de bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan expertsessies van KISS, is te bevatten in één vraag, die als laatste gesteld zal worden. De motieven en de beoordeling van de proceskenmerken worden in meerdere vragen (items) gemeten. De vragen zijn naar aanleiding van het theoretisch model van Verba et al. en de wensen van KISS opgesteld. Elke motivator bevat drie tot zeven stellingen en er worden in totaal negen proceskenmerken beoordeeld, inclusief een totale beoordeling van de bezochte expertsessie. In onderstaand overzicht worden enkele items per onafhankelijke variabele genoemd.

3.4.1 Bereidheid om in de toekomst deel te nemen aan de expertsessies van KISS

- Bereidheid: de afhankelijke variabele *bereidheid* zal worden gemeten aan het eind van de enquête door het beoordelen van één stelling: *ik zou in de toekomst graag uitgenodigd worden voor een volgende sessie*, te beantwoorden met 'ja, want' of 'liever niet, omdat'. Er is ruimte om het antwoord toe te lichten.

3.4.2 Selectieve baten

- Selectieve materiële baten: vragen over kennis en inzichten voor persoonlijk en professioneel belang, bijdrage aan een betere baan en de persoonlijke interesse in deelname
- Selectieve sociale baten: vragen over het leren kennen van nieuwe mensen
- Selectieve burgerlijke baten: vragen over de taak als burger en organisatie bij te dragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken

3.4.3 Collectieve baten

- Collectieve opbrengst: vragen over de kennis en expertise die gebruikt wordt voor de oplossing van het probleem en de effectiviteit van de sessies

3.4.4 Beoordeling van de proceskenmerken van de expertsessies

- Cijfermatige beoordeling over o.a. de locatie van de sessie, het contact met KISS, de effectiviteit van de sessies en een totaalcijfer voor de bezochte sessie

Er wordt in de enquête tevens een aantal vragen gesteld over de gemaakte kosten. Hoewel er in dit onderzoek geen verband wordt gezocht tussen kosten en bereidheid om in de toekomst deel te nemen aan sessies van KISS, worden deze resultaten wel meegenomen in de beschrijvende analyse.

3.5 Betrouwbaarheid en validiteit van de enquête

Het gebruik van een online enquête heeft twee nadelen. Een eerste is de flexibiliteit: "As a field researcher (...) you can become aware of an important new variable operating in the phenomenon you're studying and begin making careful observations of it. The survey researcher would probably be unaware of the new variable's importance and could do nothing about it in any event" (Babbie, 2007, p.263). Na het versturen van de enquête zijn de vragen niet meer aan te passen en is er geen direct contact met de respondenten. Er zal daarom ruimte gegeven worden in de enquête om enkele antwoorden toe te lichten en om een opmerking over KISS of dit onderzoek achter te laten. Een tweede nadeel is "social desirability" (Babbie, 2007, p.236). Volgens Babbie (2007) is de kans aanwezig dat participanten een gewenst antwoord geven op de enquêtevragen. KISS-experts die graag in de toekomst willen deelnemen aan expertsessies, kunnen de enquête positiever invullen om de onderzoeker of KISS een plezier te doen.

De validiteit van een enquête heeft betrekking op de kwaliteit van de vragen en is volgens Babbie "a measure that accurately reflects the concept it is intended to measure" (Babbie, 2007, p.191). Enquêtevragen zijn volgens Babbie (2007) valide indien de items van een variabele of concept tezamen het gehele concept meten.

In deze enquête verschilt het aantal items per motivator: er is niet gekozen om de enquête langer te maken, om de respons te bevorderen. Een verkeerde afstemming van items per variabele zorgt voor een beperking van het onderzoek.

3.6 Betrouwbaarheid en SPSS

Er wordt met IBM SPSS 23 gebruik gemaakt van statistiek om schalen te construeren voor de onafhankelijke variabelen, om correlaties uit te rekenen tussen variabelen en om te bepalen of verschillen die aanwezig lijken te zijn, zodanig als verschillen moeten worden gezien. Respondenten 5, 6, 9 en 15 worden uit de SPSS-dataset gehaald, omdat zij de enquête niet verder hebben ingevuld na de eerste vraag. Respondent 7 heeft een halve enquête ingevuld: de antwoorden worden wel meegenomen in de analyse, omdat de eerste helft meetelt voor de resultaten. De beoordelingen van de stellingen zijn gecodeerd met de volgende waarden: (helemaal mee oneens=1, mee oneens=2, niet mee eens/niet mee oneens=3, mee eens=4, helemaal mee eens=6 en niet van toepassing=0 of als ontbrekende case, indien de vraag niet is ingevuld). Alvorens de resultaten worden beschreven, worden er een aantal stappen ondernomen.

3.6.1 Reliability Analysis

Ten eerste wordt onderzocht of verschillende enquêtevragen (items) samen één schaal mogen vormen. Deze schalen bestaan uit de verschillende items die één onafhankelijke variabele meten. Met behulp van een Reliability Analysis wordt gekeken of de items consistent zijn en welke items de consistentie verlagen. Deze items worden vervolgens vanwege hun 'lage lading' uitgesloten van de te construeren schalen.

In bijlage II hebben de verschillende enquêtevragen een kleur gekregen voor de corresponderende variabele. Bij het uitvoeren van de Reliability Analysis zijn deze items gebruikt. Na het berekenen van de consistentiemaat *Cronbach's alpha* valt op dat als de volgende items worden verwijderd, de consistentiemaat van de gehele variabele hoger wordt:

- *Mijn deelname draagt voor mij bij aan een beter cv* (selectieve materiële baten)
- *Ik heb het idee dat mijn aanwezigheid gewaardeerd werd* (selectieve sociale baten)
- *Ik zie het als de taak van mijn organisatie een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken* (selectieve burgerlijke baten)
- *Mijn kennis en expertise waren een reden om deel te nemen aan de sessie* (collectieve baten)
- *Locatie van de expertsessie* (beoordelingen proceskenmerken)

De uitslag van deze methode is te vinden in Appendix III (tabellen 3-7).

De waarde van Cronbach's alpha is, na het weglaten van eerdergenoemde items, voor de variabelen als volgt:

- ~ *selectieve materiële baten* (6 items) 0.779
- ~ *selectieve sociale baten* (5 items) 0.735
- ~ *selectieve burgerlijke baten* (3 items) 0.116
- ~ *collectieve opbrengst* (3 items) 0.599
- ~ *beoordelingen kenmerken* (8 items) 0.919

Aan de hand van deze resultaten kan er gesteld worden dat de consistentie van de motivators relatief sterk is, met uitzondering van selectieve burgerlijke baten. Op de drie items uit deze schaal wordt relatief hoog gescoord. De items hangen samen in termen van de bandbreedte van de schaal, maar omdat de variatie tussen de waarnemingen relatief klein is, lijkt het alsof de items negatief samenhangen. Dat zorgt voor een negatieve correlatie binnen de items, waardoor er een lage consistentiemaat berekend wordt. De waarde van Cronbach's alpha is voor *beoordelingen_kenmerken* relatief het hoogst.

3.6.2 Schaalconstructie

Na de Reliability Analysis worden vijf schalen met SPSS geconstrueerd. De waarden van de items zijn per schaalvariabele gemiddeld en er is gebruik gemaakt van *listwise deletion*. De bovengenoemde items worden bij deze methode weggelaten. Er is voor elke onafhankelijke variabele een gelijknamige schaal geconstrueerd:

- ~ selectieve materiële baten
- ~ selectieve sociale baten
- ~ selectieve burgerlijke baten
- ~ collectieve opbrengst
- ~ beoordelingen kenmerken

Deze schalen zullen worden gebruikt in de verdere analyse voor correlatie, regressie en het vergelijken van gemiddelden tussen groepen.

3.7 Analysemethoden

3.7.1 *Correlatie*

Er wordt een statistisch verband gezocht tussen de typen motieven en de bereidheid om deel te nemen aan sessies in de toekomst, net als de beoordeling van enkele proceskenmerken op de bereidheid. De vijf bovengenoemde schalen worden als onafhankelijke variabelen gebruikt in SPSS. Om een verband aan te kunnen tonen, wordt er met SPSS een correlatiecoëfficiënt berekend. Indien er weinig variatie is in de afhankelijke variabele, kan er besloten worden deze methode niet toe te passen: er kan dan geen statistisch significante correlatie verwacht worden.

3.7.2 *Regressie-analyse*

Om een verband aan te tonen tussen een afhankelijke, nominale variabele met een dichotome schaal (bereidheid), en één of meerdere onafhankelijke, ordinale (schaal)variabelen, kan er gebruikt worden gemaakt van logistieke regressie. Naast bovenstaande vereisten, moet er een zekere correlatie bestaan tussen de variabelen. Indien er geen correlatie berekend kan worden, kan deze methode niet worden toegepast voor de gekozen variabelen.

3.7.3 *Vergelijken van gemiddelden*

Om te onderzoeken of er verschillen bestaan tussen groepen experts op een aantal variabelen, kan er met SPSS een overzicht gegeven worden van aanwezige verschillen. Er kan met een variantie-analyse (ANOVA) onderzocht worden of deze verschillen statistisch significant zijn.

In dit onderzoek worden de volgende groepen met elkaar vergeleken:

- Verschillen tussen typen organisaties op basis van bereidheid, beoordelingen proceskenmerken en typen motieven, om te kijken of er tussen soorten ambassadeurs onderling variatie is.
- Verschillen tussen expertsessies op basis van bereidheid, motieven en specifieke proceskenmerken van de sessies, om te onderzoeken of deze elementen verschillen per sessie.
- Verschillen tussen typen motieven en de beoordeling van proceskenmerken, op basis van de bereidheid van experts.

In het volgende hoofdstuk worden het gebruik van deze methoden en de resultaten ervan beschreven.

Onderzoekresultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de enquête en van de analysemethoden uit Hoofdstuk III beschreven en wordt er een antwoord gegeven op de twee deelvragen uit dit onderzoek. Ten eerste worden de frequenties van de antwoorden op de individuele items per onafhankelijke variabele beschreven. Dan wordt de realisatie van deze motieven op schaalniveau beschreven. Daarna volgt een beschrijving van de gemiddelde resultaten voor de in het vorige hoofdstuk geïntroduceerde groepen. Hierna worden de resultaten van de analysemethoden vermeld. Tot slot wordt beschreven of de verschillen tussen de vergeleken groepen statistisch significant zijn.

4.1 Beschrijving van de data

In Appendix III zijn de frequenties van de antwoorden op de enquêtevragen te vinden. In onderstaande passages wordt de respons op de afhankelijke variabele en op de individuele items per onafhankelijke variabele beschreven. De stellingen en vragen over gemaakte kosten zijn tevens meegenomen in deze analyse. De antwoorden op deze vragen zijn echter niet gebruikt voor de schaalconstructie en worden zodoende niet gebruikt in de analyse met SPSS.

4.1.1 *Bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen*

Drie experts geven aan niet opnieuw uitgenodigd te willen worden voor een volgende sessie, omdat hun expertise niet verder reikt dan het behandelde vraagstuk, of dat experts niet meer betrokken zijn bij de organisatie waarin ze werkzaam waren. De twaalf experts die in de toekomst wel opnieuw willen deelnemen, doen dit uit interesse voor het thema, voor het plezier in het delen van kennis of vanwege het contact dat met nieuwe organisaties wordt gelegd. Er kan op basis van deze gegevens niet gesteld worden dat experts die niet bereid zijn in de toekomst aan KISS deel te nemen, niet gemotiveerd zijn of de sessies relatief slecht beoordelen. Er is tevens weinig variatie in termen van bereidheid. Hierdoor zijn geen statistisch significante correlaties uit te rekenen voor de realisatie van motieven en de beoordelingen van de proceskenmerken op de afhankelijke variabele *bereidheid*.

4.1.2 *Selectieve materiële baten*

Driekwart van de respondenten geeft aan het ermee eens of helemaal ermee eens te zijn dat opgedane kennis interessant is voor de eigen werkzaamheden; dertien van de zestien experts geven aan dat de opgedane kennis is interessant voor de expert zelf. De stelling *mijn deelname draagt voor mij bij aan een beter cv* wordt door de experts wisselend beoordeeld: de helft van de experts is het hiermee oneens of helemaal oneens en twee experts zijn het er helemaal mee eens.

De helft van de respondenten vond het een eer om uitgenodigd te worden. De stellingen over nieuwe persoonlijke kennis door andere experts en nieuwe inzichten voor de eigen organisatie, worden door de ene helft van de respondenten met 'eens' beoordeeld: de andere helft is hierover onverschillig of is het oneens met deze stellingen.

4.1.3 Selectieve sociale baten

Driekwart van de respondenten geeft aan dat ze nieuwe mensen hebben leren kennen in de sessies. Daarnaast geeft de ene helft aan het eens te zijn met de stelling *ik heb bestaande contacten beter leren kennen*; de andere helft is het hiermee oneens of is hier onverschillig over. Wel geven tien van de vijftien respondenten aan dat andere experts hen beter hebben leren kennen en dat ze het idee hadden dat hun aanwezigheid in de sessies gewaardeerd werd. Bij de stelling *ik heb de kans gekregen waardering te krijgen van mensen die ik respecteer geven* vijf respondenten aan dat dit niet van toepassing was. Acht respondenten vonden het leuk om deel te nemen (mee eens of helemaal mee eens), twee waren onverschillig hierover en één respondent vond het zelfs niet leuk om deel te nemen.

4.1.4 Selectieve burgerlijke baten

Tien van de zestien respondenten zien zichzelf als ambassadeur van de organisatie waar ze werken (mee eens of helemaal mee eens). Twee experts, die als particulier in de sessie aanwezig waren, kunnen deze stelling niet beoordelen. Deze twee particulieren hebben de stellingen *ik zie het als mijn taak als burger een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken* en *ik zie het als de taak van mijn organisatie een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken* tevens niet kunnen beantwoorden. Deze twee stellingen worden echter door de andere experts respectievelijk beoordeeld met 'mee eens' (tien respondenten) en 'mee eens' of 'helemaal mee eens' (vijftien respondenten).

4.1.5 Collectieve opbrengst

Voor tweederde van de experts geldt dat de eigen kennis en expertise een reden waren om deel te nemen aan de expertsessie. Twee experts zijn het niet eens met deze stelling. Daarnaast geeft de ene helft van de experts aan dat ze de opgedane kennis in de eigen organisatie kunnen gebruiken. De andere helft is onverschillig over deze stelling of kan deze stelling niet beoordelen. Deze verdeling is tevens te zien bij de stelling *mijn kennis en expertise hebben bijgedragen aan de oplossing van het probleem*. Elf van de zestien respondenten geven aan dat de expertsessies een effectief instrument zijn voor de oplossing van maatschappelijke vraagstukken; drie experts zijn het hier niet mee eens of oneens en twee experts zijn het zelfs oneens met deze stelling.

4.1.6 Beoordelingen proceskenmerken

De individuele proceskenmerken worden gemiddeld goed tot zeer goed beoordeeld. Voor de locatie van de sessie heeft één expert het cijfer 2 gegeven en twee experts het cijfer 5. Het gemiddelde voor dit cijfer is 7,47. Gemiddeld scoren de andere proceskenmerken 7,4 (dynamiek in de groep), 7,4 (mate waarin overleg plaatsvond), 7,87 (mate waarin de vragende organisatie openstond voor nieuwe ideeën), 7,72 (manier waarop sessie geleid werd), 8,00 (mailuitwisseling met KISS), 7,79 (evaluatieverslag), 7,8 (samenvatting achteraf) en een 7,6 gemiddeld als totaalcijfer.

Naast de onvoldoende beoordelingen op *locatie van de sessie* is er één 5 gegeven aan *manier waarop de sessie geleid werd*. Voor de andere individuele proceskenmerken zijn geen onvoldoende beoordelingen gegeven.

4.1.7 Gemaakte kosten

Deze set vragen is gesteld om te illustreren welke kosten experts gemaakt hebben of welke redenen experts hebben gehad om niet direct hun deelname te bevestigen. Drie experts hebben niet direct 'ja' gezegd toen ze werden uitgenodigd; twaalf experts hebben dat wel gedaan. Negen van de zestien experts hebben niet lang moeten overleggen voor ze hun deelname bevestigden, terwijl drie experts dat wel hebben gedaan; voor twee experts was dit niet van toepassing. Het merendeel van de experts heeft tevens niet lang hoeven twijfelen om hun deelname te bevestigen. De stelling *ik ben door iemand anders overtuigd om deel te nemen aan de sessies* zijn door tien experts met 'mee oneens' of 'helemaal mee oneens' beoordeeld en zelfs door één expert met 'helemaal mee eens'; voor drie experts was dit niet van toepassing. Voor acht experts heeft het deelnemen relatief niet meer of minder werktijd gekost, terwijl zes experts niet meer werktijd zijn verloren. Ook hebben twee experts lang moeten reizen naar de sessies en was dit voor elf experts niet het geval: deze verdeling geldt ook voor de stelling *deelname heeft me veel energie gekost*. Tot slot geven dertien experts aan geen vergoeding te willen hebben ontvangen voor hun deelname: één expert zou dat wel graag hebben gezien.

4.2 Realisatie van motieven op schaalniveau

In onderstaande tabel zijn de gemiddelde scores voor de schalen van elke onafhankelijke variabele weergegeven. Deze scores geven aan in welke mate de variabele van die schaal gerealiseerd is. Daarmee is een antwoord gezocht op de eerste deelvraag: *welke soorten motieven zijn gerealiseerd in de expertsessies?* Van de drie selectieve baten zijn 'selectieve burgerlijke baten' het meest gerealiseerd (4,16); de andere twee motivators, 'selectieve materiële baten' (3,59) en 'selectieve sociale baten' (3,97), zijn gemiddeld net zo sterk gerealiseerd als 'collectieve opbrengst' (3,51). De gemiddelde score voor de beoordelingen van de proceskenmerken is tevens weergegeven (7,6917). In Tabel I zijn de gemiddelde waarden van deze schalen berekend. Het bereik van de vijf schalen van de *motivators* is 1-5 en de schaal van *beoordelingen_kenmerken* heeft een bereik van 1-10. Deze gemiddelde waarden zijn in de tabel met een rode kleur weergegeven.

Tabel 1: Gemiddelde scores voor onafhankelijke variabelen

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
selectieve materiële baten	15	2,83	4,50	3,5948	0,52788
selectieve sociale baten	15	2,50	4,60	3,6967	0,53966
selectieve burgerlijke baten	15	5,00	5,00	4,1556	0,01885
collectieve opbrengst	16	4,67	4,67	3,5104	0,61905
beoordelingen kenmerken	15	9,13	9,13	7,6917	0,64918

*N.B. bereik schalen 'selectieve baten' (3) en 'collectieve opbrengst' is 1-5 ;
bereik schaal 'beoordelingen kenmerken' is 1-10*

4.3 Analysemethoden

Vanwege de beperkte variatie in de afhankelijke variabele bereidheid, is er voor gekozen geen correlatie met SPSS te berekenen tussen de onafhankelijke variabelen en bereidheid. Vanwege het lage aantal cases en het niet kunnen vervullen van de aannames van een logistische regressie, is tevens besloten om geen regressie-analyse uit te voeren. Om toch aan te tonen of de variabelen zich op enige manier ten opzichte van elkaar verhouden, wordt er een verband gezocht tussen de manier waarop proceskenmerken beoordeeld worden en de realisatie van verschillende motieven. Deze methode wordt in paragraaf 4.3.2 beschreven. Zoals in paragraaf 3.7.3 werd aangekondigd, worden eerst de verschillende groepen met elkaar vergeleken.

4.3.1 Vergelijken van gemiddelden en ANOVA

In Appendix IV zijn de SPSS-resultaten van het onderzoek naar gemiddelden en de variantie-analyse weergegeven (tabellen 8-11). Bij deze methode zijn verschillen gezocht voor drie verschillende groepen. Uit de resultaten voor variantie-analyse blijkt dat de verschillen die aanwezig lijken te zijn, niet statistisch significant zijn. Desondanks zijn in onderstaande resultaten enkele scores en gemiddelden tussen groepen weergegeven.

Typen organisaties

De bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan de expertsessies van KISS, is voor de volgende typen organisaties als volgt:

- Ondernemingen en onderzoeksinstituten: alle respondenten
- Onderwijs: drie van de vier
- Overheid: twee van de drie
- Overig: één van de twee

Het valt op dat de scores voor de beoordelingen bij experts uit de categorie 'overig' hoger zijn dan bij andere experts. Experts uit de overheid geven relatief de minst hoge beoordelingen aan de proceskenmerken. Materiële baten zijn relatief het hoogst gerealiseerd bij experts uit de 'overige' categorie, maar het motief 'collectieve opbrengst' is bij deze experts relatief het minst gerealiseerd. Selectieve sociale baten en selectieve burgerlijke baten zijn bij experts uit het onderzoek relatief het meest gerealiseerd; bij collectieve opbrengst zijn dat de ondernemers.

Expertsessies

De bereidheid om in de toekomst opnieuw deel te nemen aan de expertsessies van KISS, is voor de volgende expertsessies als volgt:

- Randvoorwaarden gebiedscorporatie (Twence): drie van de vier
- Wonen en Zorg (Domijn): alle respondenten
- Zelfredzaamheid langs het spoor: twee van de vier
- Fietsparkeren: alle respondenten

Materiële baten zijn het meest gerealiseerd bij experts van Twence en het minst bij die van Fietsparkeren; sociale baten het meest bij experts van WoON en het minst bij die van VRT; burgerlijke baten het meest bij die van WoON en het minst bij experts van Twence en collectieve opbrengst het meest bij experts van Fietsparkeren en het minst bij die van de sessie van VRT. Experts van Twence beoordelen de proceskenmerken van hun sessie gemiddeld met een 7,9: relatief de hoogste score van alle sessies.

Bij het vergelijken van individuele proceskenmerken van de sessies, is te zien dat de experts van WoON en die van Fiets de locatie ruim voldoende beoordeelden, ten opzichte van de andere twee sessies, die gemiddeld twee twee punten hoger scoren. Een tweede variatie is zichtbaar bij het kenmerk manier waarop de sessie geleid werd. De overige cijfers variëren tussen de 7 en 8,5.

Bereidheid van experts

De resultaten laten zien dat de experts die 'liever niet' antwoordden, gemiddeld hoger scoren dan de groep experts die 'ja' antwoordde op het motief selectieve materiële baten (4,02 tegenover 3,50). Het valt daarnaast op dat experts die bereidheid tonen, de proceskenmerken gemiddeld lager beoordelen dan de experts die geen bereidheid tonen (7,64 tegenover 7,92). Andersom geldt dat de experts die wel bereidheid tonen, gemiddeld hoger scoren op de overige drie motieven.

4.3.2 Correlatie

Er wordt onderzocht of en in welke mate de verschillende motieven gerealiseerd zijn bij experts die tevreden zijn met het proces en de kenmerken goed beoordelen. Deze methode wordt toegepast omdat er een beperkte variatie bij de afhankelijke variabele is geconstateerd. In Tabel 2 zijn de correlatiecoëfficiënten weergegeven voor de verhoudingen van de verschillende variabelen. Zoals verwacht, tonen deze resultaten geen statistisch significante correlatie tussen de *realisatie van motieven*, de *beoordeling van de proceskenmerken* en *bereidheid* (rood gekleurd). Hiermee is de tweede deelvraag in dit onderzoek beantwoord: *in hoeverre dragen het realiseren van de soorten motieven en de beoordelingen van de proceskenmerken bij aan de bereidheid van experts?*

Tabel 2: Correlatiecoëfficiënten tussen variabelen (Spearman's Rho)

		Bereidheid	selectieve materiële baten	selectieve sociale baten	selectieve burgerlijke baten	collectieve opbrengst	beoordelingen kenmerken
Bereidheid	-Correlation	1,000	-0,367	0,136	0,245	-0,120	-0,252
	-Sig. (2-tailed)	-	0,178	0,629	0,378	0,670	0,365
	-N	15	15	15	15	15	15
selectieve materiële baten	-Correlation	-0,367	1,000	0,256	-0,171	0,430	0,396
	-Sig. (2-tailed)	0,178	-	0,357	0,543	0,96	0,144
	-N	15	16	15	15	16	15
selectieve sociale baten	-Correlation	0,136	0,256	1,000	0,541	0,671	0,177
	-Sig. (2-tailed)	0,629	0,357	-	0,037	0,006	0,528
	-N	15	15	15	15	15	15
selectieve burgerlijke baten	-Correlation	0,245	0,171	0,541	1,000	0,375	0,174
	-Sig. (2-tailed)	0,378	0,543	0,037	-	0,169	0,535
	-N	15	15	15	15	15	15
collectieve opbrengst	-Correlation	-0,120	0,430	0,671	0,375	1,000	0,080
	-Sig. (2-tailed)	0,670	0,096	0,006	0,169	-	0,777
	-N	15	16	15	15	16	15
beoordelingen kenmerken	-Correlation	-0,252	0,396	0,177	0,174	0,080	1,000
	-Sig. (2-tailed)	0,365	0,144	0,528	0,535	0,777	-
	-N	15	15	15	15	15	15

In aanvulling op deze deelvraag is er onderzoek gedaan naar de samenhang tussen de overige variabelen. Uit de resultaten blijkt dat er tevens geen correlatie is tussen de *beoordelingen van de proceskenmerken* en de *realisatie van motieven* (blauw gekleurd). We kunnen op basis van deze methoden en resultaten daarom niet stellen dat de onafhankelijke variabelen statistisch significant met elkaar samenhangen. Omdat het merendeel van de respondenten toch aangeeft bereidheid te tonen voor een toekomstige samenwerking met KISS, is er mogelijk een andere verklarende factor te vinden, naast de in dit onderzoek gebruikte variabelen.

Conclusie en discussie

5.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Vanuit de centrale probleemstelling is onderzocht in hoeverre vijf verklarende factoren invloed hebben op de bereidheid van experts om in de toekomst deel te nemen aan activiteiten van KISS. Enkele typen motieven zijn gemeten door 54 KISS-experts een aantal stellingen te laten beoordelen. Daarnaast zijn enkele proceskenmerken van de expertsessies door de experts met een cijfer beoordeeld. Op basis van de gegevens uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat de gekozen verklarende factoren geen invloed hebben op de bereidheid van KISS-experts om in de toekomst deel te nemen.

Op basis van de resultaten kan tevens geconcludeerd worden dat experts gemotiveerd zijn door zowel selectieve baten als door collectieve opbrengst en dat de mate waarin deze voordelen en baten zijn gerealiseerd, hoog is. Van de drie selectieve baten zijn 'selectieve burgerlijke baten' het meest gerealiseerd (4,16); de andere twee, 'selectieve materiële baten' (3,59) en 'selectieve sociale baten' (3,97), zijn gemiddeld net zo sterk gerealiseerd als 'collectieve opbrengst' (3,51). Er is tevens onderzocht of er verschillen zijn tussen experts op basis van gegroepeerde experts: na gebruik van een variantie-analyse (ANOVA) kan geconcludeerd worden dat aanwezige verschillen niet statistisch significant zijn. Desondanks zijn enkele groepen met elkaar vergeleken: de scores voor *collectieve opbrengst* van experts uit de categorie 'overig' (met name vrijwilligers en particulieren) zijn relatief lager dan voor de andere groepen organisaties, en de scores voor *selectieve materiële baten* relatief het hoogst voor die groep respondenten. Daarnaast zijn scores voor de *beoordeling proceskenmerken* relatief lager bij experts die bereid zijn in de toekomst aan expertsessies deel te nemen, dan bij experts die geen bereidheid daartoe tonen. De experts is ruimte gegeven om enkele antwoorden toe te lichten: het blijkt dat experts die liever niet in de toekomst willen worden uitgenodigd voor een expertsessie, niet zozeer ontevreden zijn met de expertsessies en hun deelname daarin, maar dat de kennis van deze experts niet verder reikt dan het behandelde vraagstuk of dat experts niet meer betrokken zijn bij hun organisatie.

5.2 Suggesties voor een vervolgonderzoek

Uit de resultaten blijkt dat het merendeel van de respondenten enthousiast is over de expertsessies en bereid is in de toekomst deel te nemen aan activiteiten van KISS. Bij dit aantal respondenten kan er selectiviteit optreden, waardoor de bereidheid van deze enthousiaste experts mogelijk niet verklaard kan worden door de factoren die in dit onderzoek zijn gebruikt: er kan een andere verklaring zijn waarom het merendeel van de respondenten bereidheid toont om deel te nemen in de toekomst. Het is daarom interessant te onderzoeken waarom tevreden experts in de toekomst bij KISS betrokken willen zijn, en of (en waarom) de andere experts, die wel benaderd zijn, maar niet de enquête hebben ingevuld, minder enthousiast zijn over KISS. Voor beide groepen is het interessant te onderzoeken of de meningen over KISS en de mate waarin experts enthousiast zijn over KISS, van invloed zijn op de bereidheid om een toekomstige samenwerking aan te gaan.

5.3 Suggesties voor uitbreiding van een hernieuwd onderzoek

Een vervolgonderzoek zou op twee verschillende manieren kunnen worden uitgebreid: het verbeteren van de manier van meten en het vergelijken van KISS met andere organisaties.

5.3.1 *Het verbeteren van de manier van meten*

Het stellen van meer gerichte vragen, verhoogt de validiteit van de resultaten en van het onderzoek. Het verhogen van het aantal respondenten draagt tevens bij aan de betrouwbaarheid van het onderzoek: er zou voor in de toekomst meer tijd genomen kunnen worden om respons op te halen, door het persoonlijk benaderen van elke expert. Er is niet voor deze benadering gekozen omdat het tijdsbestek waarin dit onderzoek uitgevoerd is, beperkt was.

5.3.2 *Vergelijking met andere organisaties*

Organisaties als Triple Bridge (Utrecht) en Platform31 (Den Haag) zijn ook kennis- en netwerkorganisaties die stedelijke en maatschappelijke vraagstukken oplossen door gebruik te maken van een eigen netwerk. De manier waarop KISS met haar experts omgaat, het persoonlijk contact leggen en de onbetaalde participatie van de deelnemers, verschilt van de andere genoemde organisaties. Er zou daarom onderzoek gedaan kunnen worden naar proceskenmerken van andere soortgelijke 'expertmeetings', welke experts benaderd worden en de manier waarop experts benaderd worden. Op deze manier kan KISS 'leren' van de andere kennis- en netwerkorganisaties. Vanuit bedrijfskundig oogpunt zou een benchmarkonderzoek waardevol zijn voor KISS. Er is niet gekozen voor dit onderzoek omdat een bedrijfskundige benadering zich richt op de onderneming en het interne proces, en niet zo zeer het bestuurskundige aspect vanuit communicatie, sociologie en de implementatie van kennis voor het maken van maatschappelijk beleid. Daarnaast is de focus van dit onderzoek binnen KISS gebleven, waarbij onderzoek bij andere organisaties een langer tijdsbestek heeft.

Aanbevelingen aan KISS

Mijn primaire advies aan KISS is om door te gaan met het organiseren van expertsessies en het vergroten van het netwerk aan experts.

Daarnaast adviseer ik om experts die, naast hun organisatorische functie, als particulier aanwezig waren in de sessies, persoonlijk te benaderen voor een evaluatiegesprek. Twee experts hebben middels een persoonlijk bericht aangegeven meer te willen vertellen dan ze in de enquête konden. Het is nuttig voor KISS te investeren in het behoud van het positieve contact met de enthousiaste experts, en het bevorderen van het contact en het wekken van interesse bij experts die aangeven te twifelen, die de sessies relatief slechter hebben beoordeeld of die de enquête niet in hebben willen vullen.

Naast het benaderen van experts, is het interessant bij de opdrachtgevers na te gaan of en in welke mate de expertsessies en de kennis die daarin vergaard is, van nut of van invloed zijn geweest voor de oplossing van het vraagstuk. Het netwerk van KISS bestaat immers niet alleen uit experts en professionals, maar ook uit partners die de kennis- en netwerkorganisatie betalen voor hun diensten en daarmee dragers zijn van het netwerk. Als de 'klant' tevreden is, stimuleert dat mogelijk andere partners hun vraagstukken bij KISS neer te leggen en trekt het mogelijk nieuwe partners aan.

Bovendien adviseer ik KISS onderzoek te doen naar de bereidheid van experts voor een toekomstige samenwerking, buiten de realisatie van motieven die experts hebben of de beoordeling die experts geven aan de kenmerken van de sessies. Er is mogelijk een andere verklaring te vinden waarom de benaderde experts enthousiast en tevreden waren over de sessies. De oorzaken die in dit onderzoek aan bod zijn gekomen, hebben geen direct aanwijsbare invloed op de bereidheid om in de toekomst deel te nemen. Het is wellicht interessant om na te gaan of het delen van kennis een drijfveer kan zijn het deelnemen aan activiteiten die KISS organiseert. Het oplossen van een maatschappelijk probleem in samenwerkingsverband door het delen van kennis zou dan een verklarende factor kunnen zijn voor de bereidheid van experts voor de toekomstige participatie in een kennis- en netwerkorganisatie.

Nawoord

Ten eerste wil ik de heren en dames van KISS bedanken: Frank, Rob, Joke en Ada, bedankt voor de steun, inhoud, uitnodigingen, gastvrijheid, trots, enthousiasme en betrokkenheid. De kritische noot waarmee jullie me eind augustus 2015 binnen haalden, de trots die jullie uitstraalden toen het businessplan voor KISS 2.0 goedgekeurd werd en de vrijheid die ik bij jullie heb gehad om alles te vragen, te onderzoeken en uit te zoeken, hebben enorm veel voor me betekend. Daarbij bedank ik graag Jan Kristen en de andere leden van het oude KISS-bestuur voor de uitnodigingen voor de bestuurs- en ledenvergaderingen en de positieve impuls die jullie me gaven tijdens onze ontmoetingen.

Bas Denters, hartelijk dank voor het introduceren van KISS in de zomer van 2015. Je hebt me vrijwel direct nadat ik voor het eerst bij je langskwam enthousiast gemaakt met een onderwerp en met een organisatie waar ik direct voor gekozen heb in het kader van de bacheloropdracht. Anouk Prins, dank je wel voor je hulp en advies in de afgelopen jaren en de doorverwijzing naar Bas voor mijn onderzoek.

Jorn, Pim, Tom, Fabian, Twan, en ook David, Mones, Schumi en Kroon: dank voor de afgelopen vier jaar: fijn dat ik elke dag rond half zes even kon klagen, mijn ideeën kon spuien en bij jullie mijn frustratie over zaken op beeld en op papier kon uiten.

Pap, Mam, Jochem, Patrice, Jolanda, Nelly, dank jullie wel voor niet alleen het uithoudingsvermogen, maar ook voor de geïnteresseerde blik en het advies voor het onderzoek en het vastleggen daarvan. Floor, dank je wel voor alles.

Als laatste, maar zeker niet de minste, bedank ik graag mijn eerste begeleider Pieter-Jan Klok voor de kritische blik en de fijne afwisseling van nodige sturing en - soms uitgelokte - komische blik op het onderzoek. Ik ben blij dat je mij hebt willen begeleiden bij niet alleen de focus van het onderzoek, maar ook bij het schrijven van de scriptie. Fijn dat je deur zo vaak open stond.

Literatuurlijst

- Babbie, E. (2007). *The practice of social research* (Dertiende Editie). Wadsworth: Cengage Learning.
- Denters, S.A.H. (2015, 27 mei). *The citizen perspective on participation and coproduction* [PowerPoint]. Geraadpleegd op 9 januari 2015.
- Flick, U. (2009). *An introduction to qualitative research* (Editie 4). Londen: Sage.
- IBM SPSSStatistics (Versie 23) [Computersoftware]. Armonk, NY: IBM Corporation.
- KISS (2010). *KennisInstituut Stedelijke Samenleving*. Geraadpleegd op 27 augustus 2015, van http://www.kiss-oost.nl/article_7.shtml
- KISS (2015). *Plan van Aanpak Ontwikkeling KISS 2.0*. Verkregen op 20 augustus 2015, Enschede, KISS.
- KISS (2015). *KISS 2.0: Concept visiestuk herontwerp KISS: verbinden van denken en doen*. Verkregen op 20 augustus 2015, Enschede, KISS.
- KISS (2015). *Resultaten van de 4 pilots met de nieuwe werkwijze van KISS*. Verkregen op 3 november 2015, Enschede, KISS.
- Rijksoverheid (2015). *Decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten*. Geraadpleegd op 15 december 2015, via <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/inhoud/decentralisatie-van-overheidstaken-naar-gemeenten>
- Stielstra, L. (2014). *Student participation projects in the Netherlands: a comparative study of student participation projects on the degree of student participation* (Masterthesis). Public Administration, Faculteit Management & Bestuur, Universiteit Twente, Enschede.
- Verba, S., Schlozman, K. L., Brady, H. E., & Brady, H. E. (1995). *Voice and equality: Civic voluntarism in American politics* (Vol. 4). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Bijlagen

Appendix I: lijst met benaderde experts uit betreffende deelnemende organisaties

Appendix II: vragenlijst uit de enquête

Appendix III: frequenties voor antwoorden op de enquêtevragen (SPSS)

Appendix IV: SPSS outputs

Appendix I

Benaderde experts

Expert/Organisatie	Soort organisatie	Expertsessie
Voorzitter bewonersinitiatief Beien	overig	Twence
zakelijk leider Berflo Es bewonersbedrijf	ondernemer	Twence
senior adviseur ruimelijke ontwikkeling Vechtstromen	overheid	Twence
Prof. Institute for Innovation & Governance (IGS)	onderwijs	Twence
Programmaleider programmabureau nationaal landschap IJsseldelta	onderzoek	Twence
Dr. Assistant professor faculteit BMS	onderwijs	Twence
Ambassadeur/docent Urban Studies Saxion	onderwijs	Twence
Consulent Stawel	ondernemer	Twence
landschapsarchitect Eelerwoude	onderzoek	Twence
Zonder Dak/ SWT Hellendoorn	onderzoek	WoON
Welbions	onderzoek	WoON
Maatschappelijke opvang HODT	onderzoek	WoON
gemeente Haaksbergen	overheid	WoON
Arcon (Geluksacademie)	onderzoek	WoON
Stichting Informele zorg Twente	onderzoek	WoON
Aedes-Actiz Kenniscentrum Wonen-Zorg	onderzoek	WoON
Wopit	overig	WoON
Domijn	ondernemer	WoON
Asito	ondernemer	WoON
Cimot	overig	WoON
Gemeente Enschede	overheid	WoON
Asito	ondernemer	WoON
Gemeente Enschede	overheid	WoON
Wijkagent	overheid	WoON
WoOn/Beter Wonen	onderzoek	WoON
Stichting Present Almelo	onderzoek	WoON

Sint Maarten (intramuraal)	overig	WoON
Lang zult u wonen?Zinia	onderzoek	WoON
WijchgelWoonAdvies	ondernemer	WoON
senior beleidsadviseur Domijn	ondernemer	WoON
adviseur beleid en onderzoek VDMMP	onderzoek	Spoorveiligheid
directeur Kennispunt Twente	onderzoek	Spoorveiligheid
operationeel expert wijk Politie	overheid	Spoorveiligheid
OvD Pro Rail	ondernemer	Spoorveiligheid
Wijkteammanager Gemeente Enschede	overheid	Spoorveiligheid
Klankbordsessie Borne	overig	Spoorveiligheid
associate professor UT	onderwijs	Spoorveiligheid
Klankbordsessie Borne	overig	Spoorveiligheid
risk management UT	onderwijs	Spoorveiligheid
Burgermeester Losser	overheid	Spoorveiligheid
beleidsadviseur integrale veiligheid gemeente Borne	overheid	Spoorveiligheid
Rode Kruis	overheid	Spoorveiligheid
Vrijwilliger	overig	Spoorveiligheid
Saxion	onderwijs	Fietsparkeren
Windesheim	onderwijs	Fietsparkeren
Binnenstadondernemer	ondernemer	Fietsparkeren
Gemeente Zwolle	overheid	Fietsparkeren
Ondernemer	ondernemer	Fietsparkeren
Binnenstadondernemer ID Fiets	ondernemer	Fietsparkeren
Fietsersbond	overig	Fietsparkeren
Binnenstadondernemer Lo Minck system.	ondernemer	Fietsparkeren
student Windesheim	onderwijs	Fietsparkeren
student Windesheim	onderwijs	Fietsparkeren
Windesheim	onderwijs	Fietsparkeren

Appendix II

Vragenlijst uit de enquête

selectieve materiële baten

selectieve sociale baten

selectieve burgerl. baten

collectieve opbrengst

1.

Namens welke organisatie nam u deel aan de expertsessie? *

2.

Aan welke expertsessie hebt u deelgenomen? Kruis alstublieft aan:

- ☐ Randvoorwaarden gebiedscorporatie (Twence)
- ☐ Wonen&Zorg (WoON en Domijn)
- ☐ Zelfredzaamheid burgers langs het spoor (Veiligheidsregio Twente)
- ☐ Fietsparkeren binnenstad Zwolle (Zwolle)

3.

Deze vraag gaat over uw redenen om aan de expertsessie deel te nemen.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	helemaal mee oneens			helemaal mee eens			n.v.t.
Mijn kennis en expertise waren een reden om deel te nemen aan de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De kennis van andere experts vind ik interessant voor mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De kennis van andere experts is voor mij als persoon interessant	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn deelname draagt voor mij bij aan een beter cv	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De kennis die ik heb opgedaan in de expertsessie, kan ik gebruiken in mijn organisatie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn kennis en expertise hebben bijgedragen aan de oplossing van het vraagstuk uit de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De expertsessies zijn een effectief instrument voor de oplossing van maatschappelijke vraagstukken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vond het een eer om uitgenodigd te worden voor de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4.

Deze vraag gaat over uw aanwezigheid bij de sessie.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	helemaal mee oneens			helemaal mee eens			n.v.t.
Ik heb direct 'ja' gezegd toen ik werd benaderd voor de expertsessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb moeten overleggen binnen mijn organisatie of ik zou deelnemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb lang moeten twijfelen of ik zou deelnemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben door iemand anders overtuigd om deel te nemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelname aan de sessie heeft me veel werktijd gekost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb lang moeten reizen naar de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deelname aan de sessie heeft me veel energie gekost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou graag een vergoeding hebben ontvangen voor mijn deelname	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5.

Deze vraag gaat over het voordeel dat u hebt kunnen halen uit de sessie.

In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens?

	helemaal mee oneens			helemaal mee eens			n.v.t.
Ik heb nieuwe persoonlijke kennis opgedaan door de andere experts	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb nieuwe inzichten voor mijn eigen organisatie opgedaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb nieuwe mensen leren kennen door de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb bestaande contacten beter leren kennen door de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb mijn professionele netwerk uitgebreid door de sessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het idee dat andere experts mij beter hebben leren kennen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het idee dat mijn aanwezigheid gewaardeerd werd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb in de sessie de kans gekregen waardering te krijgen van de mensen die ik respecteer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vond het leuk om aan de expertsessie deel te nemen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6.

In hoeverre bent u het met de volgende stellingen eens?

	helemaal mee oneens			helemaal mee eens			n.v.t.
Ik zie mezelf als ambassadeur van de organisatie waar ik werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zie het als mijn taak als burger een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zie het als de taak van mijn organisatie een bijdrage te leveren aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7.

Als u een cijfer zou geven aan de volgende proceskenmerken, wat zou u dan geven?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	n.v.t.
de locatie van de expertsessie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de dynamiek binnen de groep	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de mate waarin overleg heeft plaatsgevonden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de mate waarin de vragende organisatie 'open stond' voor nieuwe ideeën en inzichten	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de manier waarop de sessie geleid is door KISS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de mailuitwisseling met KISS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
het evaluatieverslag dat ik van KISS heb gekregen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de samenvatting die ik achteraf heb gekregen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8.

Als u al het bovenstaande mee laat wegen, welk cijfer zou u dan geven voor de expertsessie?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Beoordeling:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9.

Ik zou graag uitgenodigd worden voor een volgende sessie

- ☐ Ja, want ...
- ☐ Liever niet, omdat ...

10.

Hebt u verder nog vragen, opmerkingen of suggesties?

Klaar met invullen: verstuur enquête.

Appendix III

Frequenties voor antwoorden op de enquêtevragen (SPSS)

Frequency Table

Organisatie

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ondernemers	3	18,8	18,8	18,8
	onderwijs	4	25,0	25,0	43,8
	onderzoek	4	25,0	25,0	68,8
	overheid	3	18,8	18,8	87,5
	overig	2	12,5	12,5	100,0
	Total	16	100,0	100,0	

Sessie

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Twence	4	25,0	25,0	25,0
	WoON	6	37,5	37,5	62,5
	VRT	4	25,0	25,0	87,5
	Fiets	2	12,5	12,5	100,0
	Total	16	100,0	100,0	

Ken_exp_reden_deelname

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	1	6,3	6,3	6,3
	mee oneens	1	6,3	6,3	12,5
	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	18,8	31,3
	mee eens	7	43,8	43,8	75,0
	helemaal mee eens	4	25,0	25,0	100,0
	Total	16	100,0	100,0	

ken_andere_exps_intrsnt_werk

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	2	12,5	13,3	20,0
	mee eens	8	50,0	53,3	73,3
	helemaal mee eens	4	25,0	26,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

ken_and_exps_intrsnt_persoon

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	18,8	18,8
	mee eens	9	56,3	56,3	75,0
	helemaal mee eens	4	25,0	25,0	100,0
	Total	16	100,0	100,0	

deelname_bijdragen_cv

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	4	25,0	28,6	28,6
	mee oneens	5	31,3	35,7	64,3
	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	21,4	85,7
	helemaal mee eens	2	12,5	14,3	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
Missing	nvt	2	12,5		
Total		16	100,0		

kennis_gebruik_eign_org

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	niet mee oneens/niet mee eens	6	37,5	42,9	42,9
	mee eens	7	43,8	50,0	92,9
	helemaal mee eens	1	6,3	7,1	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
Missing	nvt	2	12,5		
Total		16	100,0		

mijn_knsexp_bijgedrgn_oplos_prblm

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	6	37,5	40,0	46,7
	mee eens	7	43,8	46,7	93,3
	helemaal mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

sessies_effect_instrmt_opl_vrgstkn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	2	12,5	12,5	12,5
	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	18,8	31,3
	mee eens	11	68,8	68,8	100,0
Total		16	100,0		

eer_uitgndgd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	mee oneens	2	12,5	13,3	20,0
	niet mee oneens/niet mee eens	5	31,3	33,3	53,3
	mee eens	7	43,8	46,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

direct_ja_gezgd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	2	12,5	13,3	20,0
	mee eens	8	50,0	53,3	73,3
	helemaal mee eens	4	25,0	26,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

moeten_ovrign_org

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	6	37,5	50,0	50,0
	mee oneens	3	18,8	25,0	75,0
	niet mee oneens/niet mee eens	1	6,3	8,3	83,3
	mee eens	1	6,3	8,3	91,7
	helemaal mee eens	1	6,3	8,3	100,0
	Total	12	75,0	100,0	
Missing	nvt	3	18,8		
	System	1	6,3		
	Total	4	25,0		
Total		16	100,0		

lang_moetn_twijfln

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	10	62,5	66,7	66,7
	mee oneens	4	25,0	26,7	93,3
	niet mee oneens/niet mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

iemnd_ovrtgd_deelnm

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	9	56,3	75,0	75,0
	mee oneens	1	6,3	8,3	83,3
	niet mee oneens/niet mee eens	1	6,3	8,3	91,7
	helemaal mee eens	1	6,3	8,3	100,0
	Total	12	75,0	100,0	
Missing	nvt	3	18,8		
	System	1	6,3		
	Total	4	25,0		
Total		16	100,0		

deelnm_veel_werktijd_gekost

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	3	18,8	21,4	21,4
	mee oneens	3	18,8	21,4	42,9
	niet mee oneens/niet mee eens	6	37,5	42,9	85,7
	mee eens	2	12,5	14,3	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
	System	1	6,3		
	Total	2	12,5		
Total		16	100,0		

lang_moetn_reizn

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	8	50,0	57,1	57,1
	mee oneens	3	18,8	21,4	78,6
	niet mee oneens/niet mee eens	1	6,3	7,1	85,7
	mee eens	2	12,5	14,3	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
	System	1	6,3		
	Total	2	12,5		
Total		16	100,0		

veel_energie_gekost

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	8	50,0	53,3	53,3
	mee oneens	4	25,0	26,7	80,0
	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	20,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

graag_vergoedng_ontvng

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	8	50,0	53,3	53,3
	mee oneens	5	31,3	33,3	86,7
	niet mee oneens/niet mee eens	1	6,3	6,7	93,3
	mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

new_pers_kenn_doorandr_exps

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	3	18,8	20,0	20,0
	niet mee oneens/niet mee eens	5	31,3	33,3	53,3
	mee eens	6	37,5	40,0	93,3
	helemaal mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

new_inzchtn_mijn_org					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	2	12,5	15,4	15,4
	niet mee oneens/niet mee eens	4	25,0	30,8	46,2
	mee eens	7	43,8	53,8	100,0
	Total	13	81,3	100,0	
Missing	nvt	3	18,8		
Total		16	100,0		

new_mensn_lern_kenn					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee eens	12	75,0	80,0	80,0
	helemaal mee eens	3	18,8	20,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

bestaand_contctn_betr_lern_kenn					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	4	25,0	26,7	26,7
	niet mee oneens/niet mee eens	4	25,0	26,7	53,3
	mee eens	7	43,8	46,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

prof_netwrk_uitgrd					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	4	25,0	26,7	33,3
	mee eens	9	56,3	60,0	93,3
	helemaal mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

andre_exps_mij_betr_hebnlern_kenn					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	helemaal mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	20,0	26,7
	mee eens	10	62,5	66,7	93,3
	helemaal mee eens	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

mijn_aanwzghd_gewrdrd_werd					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	20,0	20,0
	mee eens	10	62,5	66,7	86,7
	helemaal mee eens	2	12,5	13,3	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

kans_waardrng_mensn_dieik_respctr					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	2	12,5	18,2	18,2
	niet mee oneens/niet mee eens	4	25,0	36,4	54,5
	mee eens	5	31,3	45,5	100,0
	Total	11	68,8	100,0	
Missing	nvt	5	31,3		
Total		16	100,0		

vond_leuk_deelnm					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee oneens	1	6,3	6,7	6,7
	niet mee oneens/niet mee eens	2	12,5	13,3	20,0
	mee eens	6	37,5	40,0	60,0
	helemaal mee eens	6	37,5	40,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	nvt	1	6,3		
Total		16	100,0		

zie_mezlf_ambasddr_org_ikwerk					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	niet mee oneens/niet mee eens	3	18,8	23,1	23,1
	mee eens	6	37,5	46,2	69,2
	helemaal mee eens	4	25,0	30,8	100,0
	Total	13	81,3	100,0	
Missing	nvt	3	18,8		
Total		16	100,0		

mijntaak_burgr_bijdr_levrn_opls_vrgstkn					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	niet mee oneens/niet mee eens	2	12,5	14,3	14,3
	mee eens	10	62,5	71,4	85,7
	helemaal mee eens	2	12,5	14,3	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
Missing	nvt	2	12,5		
Total		16	100,0		

taak_mijnorg_bijdr_levrn_opls_vrgstkn					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	mee eens	7	43,8	53,8	53,8
	helemaal mee eens	6	37,5	46,2	100,0
	Total	13	81,3	100,0	
Missing	nvt	3	18,8		
Total		16	100,0		

Cijf_locatie_sessie					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	1	6,3	6,7	6,7
	5	2	12,5	13,3	20,0
	7	1	6,3	6,7	26,7
	8	8	50,0	53,3	80,0
	9	1	6,3	6,7	86,7
	10	2	12,5	13,3	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_dynamk_groep					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	6	2	12,5	13,3	13,3
	7	6	37,5	40,0	53,3
	8	6	37,5	40,0	93,3
	9	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	7	9	56,3	60,0	60,0
	8	6	37,5	40,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_mate_org_openstnd_newidee					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	6	1	6,3	6,7	6,7
	7	2	12,5	13,3	20,0
	8	11	68,8	73,3	93,3
	10	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_manier_sess_geleid

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5	1	6,3	6,7	6,7
	6	2	12,5	13,3	20,0
	7	3	18,8	20,0	40,0
	8	4	25,0	26,7	66,7
	9	4	25,0	26,7	93,3
	10	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_mailuitwssIng

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	7	4	25,0	28,6	28,6
	8	7	43,8	50,0	78,6
	9	2	12,5	14,3	92,9
	10	1	6,3	7,1	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
	Missing	0	1	6,3	
	System	1	6,3		
	Total	2	12,5		
Total		16	100,0		

Cijf_evaluatievrsIsg

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	7	6	37,5	42,9	42,9
	8	6	37,5	42,9	85,7
	9	1	6,3	7,1	92,9
	10	1	6,3	7,1	100,0
	Total	14	87,5	100,0	
	Missing	0	1	6,3	
	System	1	6,3		
	Total	2	12,5		
Total		16	100,0		

Cijf_samnvttng_achteraf

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	7	6	37,5	40,0	40,0
	8	6	37,5	40,0	80,0
	9	3	18,8	20,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Cijf_tot_beoordIng

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	6	1	6,3	6,7	6,7
	7	5	31,3	33,3	40,0
	8	8	50,0	53,3	93,3
	9	1	6,3	6,7	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Bereidheid

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	liever niet	3	18,8	20,0	20,0
	ja	12	75,0	80,0	100,0
	Total	15	93,8	100,0	
Missing	System	1	6,3		
Total		16	100,0		

Appendix IV

SPSS-outputs: Reliability Analysis

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	11	68,8
	Excluded ^a	5	31,3
	Total	16	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,747	,779	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
ken_andere_exp s_intrsnt_werk	4,00	,894	11
ken_and_exps_in trsnt_persoon	4,09	,701	11
deelname_bijdra gen_cv	2,73	1,272	11
eer_uitgndgd	3,09	1,044	11
new_pers_kenn_ doorandr_exps	3,27	,786	11
new_inzchtn_mijn _org	3,36	,809	11
prof_netwrk_uitg brd	3,82	,603	11

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	3,481	2,727	4,091	1,364	1,500	,255	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ken_andere_exp s_intrsnt_werk	20,36	12,655	,346	,490	,741
ken_and_exps_in trsnt_persoon	20,27	13,018	,424	,668	,726
deelname_bijdra gen_cv	21,64	11,455	,300	,823	,779
eer_uitgndgd	21,27	10,418	,615	,801	,676
new_pers_kenn_ doorandr_exps	21,09	12,691	,419	,800	,726
new_inzchtn_mijn _org	21,00	11,400	,659	,845	,676
prof_netwrk_uitg brd	20,55	12,273	,714	,858	,684

= gevonden waarde

= waarde alpha als dit rel. zwak item eruit wordt gehaald

Tabel 3: Interne consistentie voor selectieve materiële voordelen

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	11	68,8
	Excluded ^a	5	31,3
	Total	16	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,668	,650	6

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
new_mensn_lern_kenn	4,18	,405	11
bestaand_contctn_betr_lern_kenn	3,45	,820	11
andre_exps_mij_betr_hebnlern_kenn	3,82	,603	11
mijn_aanwzghd_gewrdrd_werd	4,09	,539	11
kans_waardrng_mensn_dieik_res_pctr	3,27	,786	11
vond_leuk_deeln_m	4,45	,688	11

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	3,879	3,273	4,455	1,182	1,361	,204	6

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
new_mensn_lern_kenn	19,09	4,891	,427	,819	,632
bestaand_contctn_betr_lern_kenn	19,82	3,364	,592	,969	,541
andre_exps_mij_betr_hebnlern_kenn	19,45	4,873	,219	,469	,681
mijn_aanwzghd_gewrdrd_werd	19,18	5,564	-,014	,777	,735
kans_waardrng_mensn_dieik_res_pctr	20,00	3,400	,621	,691	,528
vond_leuk_deeln_m	18,82	3,764	,593	,945	,550

Tabel 4: Interne consistentie voor selectieve sociale voordelen

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	12	75,0
	Excluded ^a	4	25,0
	Total	16	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,116	,144	3

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
zie_mezlf_ambas ddr_org_ikwerk	4,08	,793	12
mijntaak_burgr bijdr_levrn_opls_ vrgstkn	4,00	,426	12
taak_mijnorg_bij dr_levrn_opls_vrg stkn	4,50	,522	12

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4,194	4,000	4,500	,500	1,125	,072	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
zie_mezlf_ambas ddr_org_ikwerk	8,50	,455	,085	,084	,000
mijntaak_burgr bijdr_levrn_opls_ vrgstkn	8,58	,811	,237	,073	-,224 ^a
taak_mijnorg_bij dr_levrn_opls_vrg stkn	8,08	,992	-,087	,013	,366

a. The value is negative due to a negative average covariance among items. This violates reliability model assumptions. You may want to check item codings.

Tabel 5: Interne consistentie voor selectieve burgerlijke voordelen

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	14	87,5
	Excluded ^a	2	12,5
	Total	16	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,363	,475	4

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Ken_exp_reden_deelname	3,86	1,167	14
kennis_gebruik_esign_org	3,64	,633	14
mijn_knsexp_bijgedragn_oplosprobleem	3,57	,756	14
sessies_effect_inspraak_oplossing	3,64	,633	14

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	3,679	3,571	3,857	,286	1,080	,015	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Ken_exp_reden_deelname	10,86	2,286	,031	,129	,599
kennis_gebruik_esign_org	11,07	2,379	,501	,476	,028
mijn_knsexp_bijgedragn_oplosprobleem	11,14	2,593	,244	,094	,248
sessies_effect_inspraak_oplossing	11,07	2,995	,165	,450	,330

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
14,71	3,758	1,939	4

Tabel 6: Interne consistentie voor collectieve opbrengst

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	13	81,3
	Excluded ^a	3	18,8
	Total	16	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,898	,930	9

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Cijf_locatie_sessie	7,62	2,103	13
Cijf_dynamk_groep	7,31	,751	13
Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd	7,31	,480	13
Cijf_mate_org_openstnd_newidee	8,00	,707	13
Cijf_manier_sess_geleid	7,92	1,382	13
Cijf_mailuitwsslng	7,92	,862	13
Cijf_evaluatievrslg	7,85	,899	13
Cijf_samnvttng_achteraf	7,85	,801	13
Cijf_tot_boordlng	7,62	,768	13

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	7,709	7,308	8,000	,692	1,095	,069	9

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Cijf_locatie_sessie	61,77	30,526	,716	,971	,919
Cijf_dynamk_groep	62,08	43,744	,733	,939	,886
Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd	62,08	49,077	,339	,677	,906
Cijf_mate_org_openstnd_newidee	61,38	43,756	,784	,884	,884
Cijf_manier_sess_geleid	61,46	36,269	,806	,931	,875
Cijf_mailuitwsslng	61,46	42,436	,749	,990	,883
Cijf_evaluatievrslg	61,54	40,436	,905	,995	,871
Cijf_samnvttng_achteraf	61,54	42,269	,834	,971	,879
Cijf_tot_boordlng	61,77	43,026	,792	,968	,882

Tabel 7: Interne consistentie voor beoordelingen proceskenmerken

SPSS-outputs: vergelijken van gemiddelden en ANOVA

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Bereidheid * Organisatie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
beoordelingen_k enmerken * Organisatie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_materi ële_baten * Organisatie	16	100,0%	0	0,0%	16	100,0%
selectieve_sociale baten * Organisatie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_burger lijke_baten * Organisatie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
collectieve_opbre ngst * Organisatie	16	100,0%	0	0,0%	16	100,0%

Report

Organisatie		Bereidheid	beoordeling en_kenmerken	selectieve_m ateriële_bate n	selectieve_so ciale_baten	selectieve_bu rgerlijke_ba ten	collectieve_o pbrengst
ondernemers	Mean	1,00	7,5417	3,6111	3,6333	4,0000	3,7778
	N	3	3	3	3	3	3
	Std. Deviation	,000	,57735	,09623	,20207	,33333	,19245
onderwijs	Mean	,75	7,8214	3,6333	3,7500	4,0833	3,5000
	N	4	4	4	4	4	4
	Std. Deviation	,500	,37144	,73080	,37859	,16667	,57735
onderzoek	Mean	1,00	7,8631	3,5000	4,0167	4,5556	3,6667
	N	3	3	4	3	3	4
	Std. Deviation	,000	1,19447	,70711	,69342	,50918	,72008
overheid	Mean	,67	7,1250	3,5000	3,6667	4,1111	3,5556
	N	3	3	3	3	3	3
	Std. Deviation	,577	,12500	,33333	,61101	,19245	,50918
overig	Mean	,50	8,2500	3,8250	3,2500	4,0000	2,7500
	N	2	2	2	2	2	2
	Std. Deviation	,707	,35355	,81317	1,06066	1,41421	1,06066
Total	Mean	,80	7,6917	3,5948	3,6967	4,1556	3,5104
	N	15	15	16	15	15	16
	Std. Deviation	,414	,64918	,52788	,53966	,50185	,61905

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Bereidheid * Organisatie	Between Groups (Combined)	,483	4	,121	,630	,652
	Within Groups	1,917	10	,192		
	Total	2,400	14			
beoordelingen_k enmerken * Organisatie	Between Groups (Combined)	1,810	4	,452	1,106	,406
	Within Groups	4,090	10	,409		
	Total	5,900	14			
selectieve_materi ële_baten * Organisatie	Between Groups (Combined)	,176	4	,044	,121	,972
	Within Groups	4,004	11	,364		
	Total	4,180	15			
selectieve_sociale baten * Organisatie	Between Groups (Combined)	,732	4	,183	,547	,705
	Within Groups	3,345	10	,335		
	Total	4,077	14			
selectieve_burger lijke_baten * Organisatie	Between Groups (Combined)	,628	4	,157	,542	,709
	Within Groups	2,898	10	,290		
	Total	3,526	14			
collectieve_opbre ngst * Organisatie	Between Groups (Combined)	1,475	4	,369	,949	,472
	Within Groups	4,273	11	,388		
	Total	5,748	15			

Tabel 8: Vergelijken van gemiddelden (organisaties)
verschillen tussen typen organisaties voor de afhankelijke variabele 'bereidheid',
beoordelingen van de proceskenmerken en de realisatie van de typen motieven

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Bereidheid * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
beoordelingen_k enmerken * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_materi ële_baten * Sessie	16	100,0%	0	0,0%	16	100,0%
selectieve_sociale _baten * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_burger lijke_baten * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
collectieve_opbre ngst * Sessie	16	100,0%	0	0,0%	16	100,0%

Report

Sessie		Bereidheid	beoordelinge n_kenmerke n	selectieve_m ateriële_bate n	selectieve_so ciale_baten	selectieve_bu rgerlijke_bat en	collectieve_o pbrengrst
Twence	Mean	,75	7,9688	3,7500	3,7375	4,0000	3,5000
	N	4	4	4	4	4	4
	Std. Deviation	,500	,11968	,67358	,37722	,27217	,57735
WoON	Mean	1,00	7,5179	3,5556	3,9300	4,3333	3,6667
	N	5	5	6	5	5	6
	Std. Deviation	,000	,97194	,56437	,57836	,47140	,55777
VRT	Mean	,50	7,6875	3,5792	3,3250	4,0833	3,1250
	N	4	4	4	4	4	4
	Std. Deviation	,577	,68845	,56526	,69940	,83333	,85391
Fiets	Mean	1,00	7,5804	3,4333	3,7750	4,1667	3,8333
	N	2	2	2	2	2	2
	Std. Deviation	,000	,41669	,32998	,03536	,23570	,23570
Total	Mean	,80	7,6917	3,5948	3,6967	4,1556	3,5104
	N	15	15	16	15	15	16
	Std. Deviation	,414	,64918	,52788	,53966	,50185	,61905

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Bereidheid * Sessie	Between Groups (Combined)	,650	3	,217	1,362	,305
	Within Groups	1,750	11	,159		
	Total	2,400	14			
beoordelingen_k enmerken * Sessie	Between Groups (Combined)	,483	3	,161	,327	,806
	Within Groups	5,417	11	,492		
	Total	5,900	14			
selectieve_materi ële_baten * Sessie	Between Groups (Combined)	,159	3	,053	,158	,923
	Within Groups	4,021	12	,335		
	Total	4,180	15			
selectieve_sociale _baten * Sessie	Between Groups (Combined)	,844	3	,281	,957	,447
	Within Groups	3,234	11	,294		
	Total	4,077	14			
selectieve_burger lijke_baten * Sessie	Between Groups (Combined)	,276	3	,092	,311	,817
	Within Groups	3,250	11	,295		
	Total	3,526	14			
collectieve_opbre ngst * Sessie	Between Groups (Combined)	,950	3	,317	,792	,522
	Within Groups	4,799	12	,400		
	Total	5,748	15			

Tabel 9: Vergelijken van gemiddelden (expertsessies)
verschillen tussen expertsessies voor de afhankelijke variabele 'bereidheid', beoordelingen van de proceskenmerken en de realisatie van de typen motieven

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Cijf_locatie_sessie * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_dynamk_groep * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_mate_org_openstnd_newidee * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_manier_sess_geleid * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_mailuitwssing * Sessie	14	87,5%	2	12,5%	16	100,0%
Cijf_evaluatievrslg * Sessie	14	87,5%	2	12,5%	16	100,0%
Cijf_samnvttng_achteraf * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
Cijf_tot_boordln g * Sessie	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%

Report

Sessie		Cijf_locatie_sessie	Cijf_dynamk_groep	Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd	Cijf_mate_org_openstnd_newidee	Cijf_manier_sess_geleid	Cijf_mailuitwssing	Cijf_evaluatievrslg	Cijf_samnvttng_achteraf	Cijf_tot_boordln g
Twence	Mean	8,25	7,75	7,50	8,00	8,50	8,00	8,00	8,00	8,00
	N	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Std. Deviation	,500	,500	,577	,000	,577	,000	,000	,000	,000
WoON	Mean	6,60	7,40	7,40	7,60	6,60	8,20	7,75	7,60	7,60
	N	5	5	5	5	5	5	4	5	5
	Std. Deviation	3,130	1,140	,548	1,517	1,517	1,304	1,500	,894	,894
VRT	Mean	8,25	7,00	7,25	8,00	8,50	7,75	7,75	8,00	7,25
	N	4	4	4	4	4	4	4	4	4
	Std. Deviation	1,258	,816	,500	,000	1,291	,957	,957	1,155	,957
Fiets	Mean	6,50	7,50	7,50	8,00	7,50	8,00	7,50	7,50	7,50
	N	2	2	2	2	2	1	2	2	2
	Std. Deviation	2,121	,707	,707	,000	,707	.	,707	,707	,707
Total	Mean	7,47	7,40	7,40	7,87	7,73	8,00	7,79	7,80	7,60
	N	15	15	15	15	15	14	14	15	15
	Std. Deviation	2,066	,828	,507	,834	1,387	,877	,893	,775	,737

ANOVA Table

			Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Cijf_locatie_sessie * Sessie	Between Groups	(Combined)	10,533	3	3,511	,785	,527
	Within Groups		49,200	11	4,473		
	Total		59,733	14			
Cijf_dynamk_groep * Sessie	Between Groups	(Combined)	1,150	3	,383	,499	,691
	Within Groups		8,450	11	,768		
	Total		9,600	14			
Cijf_mate_ovrlg_plaatsvnd * Sessie	Between Groups	(Combined)	,150	3	,050	,159	,921
	Within Groups		3,450	11	,314		
	Total		3,600	14			
Cijf_mate_org_openstnd_newidee * Sessie	Between Groups	(Combined)	,533	3	,178	,213	,886
	Within Groups		9,200	11	,836		
	Total		9,733	14			
Cijf_manier_sess_geleid * Sessie	Between Groups	(Combined)	11,233	3	3,744	2,623	,103
	Within Groups		15,700	11	1,427		
	Total		26,933	14			
Cijf_mailuitwssing * Sessie	Between Groups	(Combined)	,450	3	,150	,157	,923
	Within Groups		9,550	10	,955		
	Total		10,000	13			
Cijf_evaluatievrslg * Sessie	Between Groups	(Combined)	,357	3	,119	,119	,947
	Within Groups		10,000	10	1,000		
	Total		10,357	13			
Cijf_samnvttng_achteraf * Sessie	Between Groups	(Combined)	,700	3	,233	,333	,802
	Within Groups		7,700	11	,700		
	Total		8,400	14			
Cijf_tot_boordln g * Sessie	Between Groups	(Combined)	1,150	3	,383	,654	,597
	Within Groups		6,450	11	,586		
	Total		7,600	14			

Tabel 10: Vergelijken van gemiddelden (proceskenmerken) verschillen tussen expertsessies voor de individuele beoordelingen van de proceskenmerken van de expertsessies

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
selectieve_materiële_baten * Bereidheid	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_sociale_baten * Bereidheid	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
selectieve_burgerlijke_baten * Bereidheid	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
collectieve_opbrengst * Bereidheid	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%
beoordelingen_kenmerken * Bereidheid	15	93,8%	1	6,3%	16	100,0%

Report

Bereidheid		selectieve_materiële_baten	selectieve_sociale_baten	selectieve_burgerlijke_baten	collectieve_opbrengst	beoordelingen_kenmerken
liever niet	Mean	4,0222	3,4333	3,7778	3,3333	7,9167
	N	3	3	3	3	3
	Std. Deviation	,46706	,81445	,69389	1,15470	,62915
ja	Mean	3,5097	3,7625	4,2500	3,5972	7,6354
	N	12	12	12	12	12
	Std. Deviation	,52573	,47584	,42935	,48958	,66869
Total	Mean	3,6122	3,6967	4,1556	3,5444	7,6917
	N	15	15	15	15	15
	Std. Deviation	,54162	,53966	,50185	,62509	,64918

ANOVA Table

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
selectieve_materiële_baten * Bereidheid	Between Groups (Combined)	,630	1	,630	2,357	,149
	Within Groups	3,477	13	,267		
	Total	4,107	14			
selectieve_sociale_baten * Bereidheid	Between Groups (Combined)	,260	1	,260	,886	,364
	Within Groups	3,817	13	,294		
	Total	4,077	14			
selectieve_burgerlijke_baten * Bereidheid	Between Groups (Combined)	,535	1	,535	2,326	,151
	Within Groups	2,991	13	,230		
	Total	3,526	14			
collectieve_opbrengst * Bereidheid	Between Groups (Combined)	,167	1	,167	,410	,533
	Within Groups	5,303	13	,408		
	Total	5,470	14			
beoordelingen_kenmerken * Bereidheid	Between Groups (Combined)	,190	1	,190	,432	,522
	Within Groups	5,710	13	,439		
	Total	5,900	14			

Tabel 11: Vergelijken van gemiddelden (bereidheid)
verschillen voor de bereidheid van experts op de realisatie van motieven en de
boordelingen van de proceskenmerken

Correlations								
			Bereidheid	selectieve_m ateriële_bate n	selectieve_so ciale_baten	selectieve_bu rgerlijke_bat en	collectieve_o pbrengst	beoordelinge n_kenmerke n
Spearman's rho	Bereidheid	Correlation Coefficient	1,000	-,367	,136	,245	-,120	-,252
		Sig. (2-tailed)	.	,178	,629	,378	,670	,365
		N	15	15	15	15	15	15
	selectieve_materi ële_baten	Correlation Coefficient	-,367	1,000	,256	-,171	,430	,396
		Sig. (2-tailed)	,178	.	,357	,543	,096	,144
		N	15	16	15	15	16	15
	selectieve_sociale _baten	Correlation Coefficient	,136	,256	1,000	,541 [*]	,671 ^{**}	,177
		Sig. (2-tailed)	,629	,357	.	,037	,006	,528
		N	15	15	15	15	15	15
	selectieve_burger lijke_baten	Correlation Coefficient	,245	-,171	,541 [*]	1,000	,375	,174
		Sig. (2-tailed)	,378	,543	,037	.	,169	,535
		N	15	15	15	15	15	15
	collectieve_opbre ngst	Correlation Coefficient	-,120	,430	,671 ^{**}	,375	1,000	,080
		Sig. (2-tailed)	,670	,096	,006	,169	.	,777
		N	15	16	15	15	16	15
	beoordelingen_k enmerken	Correlation Coefficient	-,252	,396	,177	,174	,080	1,000
		Sig. (2-tailed)	,365	,144	,528	,535	,777	.
		N	15	15	15	15	15	15

Tabel 12: Correlatie tussen verklarende factoren en afhankelijke variabele